

การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามัน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*

PARTICIPATORY COMMUNICATION FOR WASTE MANAGEMENT AT ANDAMAN COASTAL TOURIST ATTRACTIONS OF THE LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS

ชัยพร เอ็งฉ้วน*, หฤทัย ปัญญาวุธตระกูล, สุภาภรณ์ ศรีดี

Chaiporn Engchuan*, Haruthai Panyawuttrakul, Supaporn Sridee

คณะนิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช นนทบุรี ประเทศไทย

Faculty of Communication Art, Sukhothai Thammathirat Open University, Nonthaburi, Thailand

*Corresponding author E-mail: chaiporn0305@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เพื่อ 1) ศึกษาการจัดการการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม 2) ศึกษากระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม และ 3) ศึกษาการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพด้วยวิธีสัมภาษณ์เชิงลึกกับ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ตัวแทนผู้ประกอบการท่องเที่ยว และผู้นำชุมชน กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน รวมทั้งสิ้น 24 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดการการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 แห่ง เน้นการณรงค์ประชาสัมพันธ์ผ่านกิจกรรมโครงการแบบมีส่วนร่วม เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมสัมมนา การบรรยายสาธิต และบูรณาการภาคีเครือข่าย ยึดหลักการทำงานปรับเปลี่ยนมุมมอง แนวคิด ความเข้าใจต่อแนวทางการจัดการขยะ จากบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐมาเป็นภาคเอกชน ชุมชน ประชาชน และการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย 2) กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ องค์กรบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง เน้น “การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม” เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน องค์กรบริหารส่วนตำบล โคกกลอย เน้นกระบวนการการมีส่วนร่วมภายใต้แนวทางการสร้างเครือข่าย ตามแบบ 1P3C เทศบาลตำบลกำแพง เน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กร ภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ และเอกชน 3) แนวทางการพัฒนาการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 3 แห่ง มีการสร้างคุณค่าจากการออกแบบเศษวัสดุเหลือใช้ เสริมสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมใหม่ ๆ และใช้กระบวนการสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ และความชำนาญของ ผู้นำชุมชน ประชาชนแก้ไขร่วมกับการใช้วิทยากรที่มีความรู้

คำสำคัญ: กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม, การจัดการขยะ, แหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามัน

Abstract

This research is for 1) Study participatory communication management. 2) Study the participatory communication process. and 3) study participatory communication in waste management of Andaman Sea coast tourist attractions of local government organizations. It is a qualitative research using in-depth interviews with Important informants include the president of

the subdistrict administrative organization and the subdistrict municipality. Personnel of the Subdistrict Administrative Organization and Subdistrict Municipality Tour operator representative and community leaders There were a total of 24 village headmen/villages. The results of the research found that 1) Participatory communication management in waste management All three local administrative organizations emphasize public relations campaigns through participatory project activities such as workshops. Training seminar Demonstration lecture and integrate network partners Adhere to working principles and change perspectives, ideas, and understanding of waste management guidelines. From the role and duties of government agencies to the private sector, communities, citizens and working together as a network. 2) Participatory communication process in waste management Ao Nang Subdistrict Administrative Organization emphasizes "participatory communication", giving people the opportunity to participate in every step. Khok Kloi Subdistrict Administrative Organization emphasizes the participation process under the guidelines for creating a network according to the 1P3C model of Kamphaeng Subdistrict Municipality. Emphasis on the participation process of citizens, community leaders, organizational groups, and network partners in both the public and private sectors. 3) Guidelines for developing participatory communication in waste management. All 3 local government organizations create value from designing leftover materials. Strengthen knowledge new innovations and use communication processes creativity and the expertise of community leaders and citizens, together with the use of knowledgeable lecturers

Keywords: Participatory Communication Processes, Waste Management, Andaman Coast Tourist Attractions

บทนำ

การท่องเที่ยวมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อน และฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศไทย พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามันมีความสวยงามตั้งแต่ท้องทะเลไปจนถึงภูเขาสูง มีศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมวิถีชีวิตความเป็นอยู่อย่างไทย จึงเป็นเสน่ห์ดึงดูดให้ชาวต่างชาติเดินทางมาเยือนประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังเป็นจุดหมายปลายทางของนักเดินทางจากทั่วทุกมุมโลก ส่งผลให้มีการขยายตัวของการเดินทางท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น มีการเพิ่มเส้นทางการบินของสายการบินต้นทุนต่ำ เกิดการลงทุนของเอกชนในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมถึงการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักท่องเที่ยวส่งผลให้เกิดการท่องเที่ยวในรูปแบบใหม่ ๆ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องมีมาตรการเตรียมความพร้อมของทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น ความท้าทายของการท่องเที่ยวคือ จะทำอย่างไรให้สินค้าและบริการท่องเที่ยวของประเทศไทยมีคุณภาพได้มาตรฐานเพื่อรองรับจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นได้โดยไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ มีการเพิ่มคุณค่าหรือมูลค่าสินค้าและบริการท่องเที่ยวเพื่อกระจายรายได้สู่เกษตรกรและท้องถิ่น โดยยังคงความเป็นอัตลักษณ์ของชุมชน แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลบริเวณชายฝั่งอันดามันภาคใต้ของไทยอยู่ทางทิศตะวันตกของภาคใต้ด้านมหาสมุทรอินเดีย มีศักยภาพโดดเด่นในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางทะเลระดับโลก (world class) โดยมีจุดขายทางการท่องเที่ยวที่สำคัญของประเทศคือ หาดทราย ชายทะเลหมู่เกาะ และกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่ได้รับความนิยมจากนักท่องเที่ยวทั่วโลก (วาสนา สุวรรณวิจิตร, 2019)

บริเวณทะเลฝั่งอันดามัน เป็นพื้นที่ที่สำคัญในการใช้ประโยชน์และการทำกิจกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะการท่องเที่ยว โรงแรม ร้านอาหาร และการประมง เป็นต้น ซึ่งมีอัตราการนักท่องเที่ยวมากขึ้นในทุกๆปี ผลกระทบทั้ง

ทางตรงและทางอ้อมต่อสิ่งแวดล้อมใกล้ชายฝั่งทะเล ดังนั้นปัญหาและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ตามมาที่เห็นได้ชัด คือ ปัญหาขยะบริเวณชายฝั่งในปัจจุบัน การใช้พลาสติก และวัสดุสังเคราะห์ที่มีปริมาณเพิ่มขึ้น เหตุเพราะบรรจุภัณฑ์พลาสติก หรืออุปกรณ์พลาสติก จัดเป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญในการดำเนินชีวิตประจำวันจึงทำให้การผลิตพลาสติกมีอัตราเติบโตเพิ่มขึ้น ซึ่งแนวโน้มดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงปริมาณขยะในทะเลซึ่งมีพลาสติกเป็นองค์ประกอบอยู่ถึง 60-80% และในหลายพื้นที่อาจมีขยะพลาสติกเป็นองค์ประกอบอยู่สูงถึง 90-95% ของปริมาณขยะทั้งหมด จากการเข้ามาท่องเที่ยวในพื้นที่ดังกล่าวจำนวนมากก่อปัญหาขยะที่ต้องให้เกิดการแก้ไข เนื่องจากปัจจุบันขยะมีปริมาณมากขึ้น แต่พื้นที่ฝังกลบหรือพื้นที่จัดการขยะมีอย่างจำกัด ดังนั้นการจัดการขยะที่ผิดวิธีจึงเกิดขึ้นอยู่ทั่วไปซึ่งทำให้เกิดผลกระทบ ได้แก่ เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของเชื้อโรคและพาหะนำโรค ก่อให้เกิดความรำคาญ ก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม และต่อสุขภาพของมนุษย์ ก่อให้เกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจ (Ministry of Tourism and Sports, 2015)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน เร่งรัดแก้ไขปัญหาด้านการจัดการขยะตกค้างสะสมในพื้นที่วิกฤต ผลักดันกฎหมายและกลไกเพื่อการคัดแยกขยะ สนับสนุนการแปรรูปเป็นพลังงาน ใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อให้เกิดการลดปริมาณขยะ รวมทั้งสร้างวินัยคนในชาติเพื่อการจัดการขยะอย่างยั่งยืน รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว การพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม สังคมได้เปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน เมืองได้รับการพัฒนาอย่างรวดเร็วต่อเนื่อง ทั้งโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค มีการอพยพถิ่นฐานของประชาชนมาประกอบอาชีพในเมือง ชุมชนในชนบทได้ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ตามนโยบายของรัฐและผู้บริหารท้องถิ่นไม่ได้เตรียมความพร้อมในการรับมือกับปัญหาที่จะเกิดขึ้นหนึ่งในปัญหาดังกล่าวคือขยะ ปริมาณขยะแต่ละปีเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ผู้มีส่วนได้เสียไม่ได้บูรณาการการมีส่วนร่วมที่เป็นรูปธรรม ในยุคดิจิทัล การสื่อสารเป็นเครื่องมือสำคัญหลักในการบูรณาการการบริหารจัดการกับปัญหาต่างๆได้อย่างรวดเร็วและทรงพลังในการขับเคลื่อนองค์ความรู้ต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพ ในทางปฏิบัติขบวนการสื่อสารยังไปไม่ถึงกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง การปฏิบัติงานจึงไม่บรรลุผลสัมฤทธิ์เท่าที่ควร เจ้าหน้าที่และผู้รับผิดชอบบางพื้นที่จึงไม่สามารถจัดการบริหารขยะให้บรรลุผลเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.), 2564)

การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการกับปัญหาต่าง ๆ ด้วยการบูรณาการการมีส่วนร่วมในทุกภาคส่วน ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ เอกชน ผู้ประกอบการ และประชาชน โดยนำการสื่อสารมาใช้ในการบริหารจัดการองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดระยะยาวได้ ยูเนสโกให้ความสำคัญกับการสื่อสารที่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งเป็นแนวความคิดใหม่ที่มีรากฐานมาจากแนวคิดของระบอบประชาธิปไตย เป็นกระแสของความคิดที่ทำให้ผู้คนในสังคมตระหนักดีว่า การดำเนินกิจการใด ๆ ก็ตามผู้ที่ได้รับผลกระทบและมีส่วนได้เสียควรเป็นผู้มีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะความคิด การปฏิบัติงานประชาสัมพันธ์ในยุคปัจจุบันจึงต้องประยุกต์แนวคิดให้ตอบรับกับแนวคิดประชาธิปไตย โดยต้องสร้างกระบวนการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชนอันเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงาน และเป็นส่วนสำคัญของแนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนกลุ่มที่มีส่วนได้เสียและได้รับผลกระทบต่อการดำเนินชีวิต ดังนั้น การพัฒนาจึงเริ่มจากความต้องการของชุมชนแทนความต้องการของหน่วยงานภาครัฐ การนำการสื่อสารเพื่อการสร้างมีส่วนร่วมมาใช้ในการจัดการแบบบูรณาการร่วมกับชุมชน โดยเฉพาะเรื่องการจัดการขยะ ซึ่งแต่ละท้องถิ่นเน้นการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ การแก้ไขปัญหามลพิษ เพื่อเป็นแนวทางแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพในการจัดการขยะให้ดีขึ้น เพื่อลดจำนวนขยะ นำไปสู่ทิศทางการบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน (ปาริชาติ สถาปิตานนท์, 2549)

องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง อำเภอเมือง จังหวัดกระบี่ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา เทศบาลตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล เป็นพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาและขยายตัวอย่างรวดเร็วมีนักท่องเที่ยวเข้ามาในพื้นที่มีแนวโน้มมากขึ้นทุกปี ด้วยความสามารถและรับผิดชอบของผู้บริหารท้องถิ่น ผู้มีส่วนได้เสีย การมีส่วนร่วมบูรณาการของทุกฝ่าย ตลอดจนการสื่อสารเป็นปัจจัยสำคัญที่สามารถช่วยลดปริมาณขยะในพื้นที่ดังกล่าว ซึ่งทั้ง 3 จังหวัด ประกอบไปด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย จังหวัดพังงา และเทศบาลตำบลกำแพง จังหวัดสตูล ได้รับรางวัลพระปกเกล้าในด้านการจัดการขยะ ประจำปี 2562 จากคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดีเด่น ซึ่งปัจจัยสำคัญในการได้รับรางวัลของทั้ง 3 จังหวัด คือ องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ ภายใต้โครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านความโปร่งใสและ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ได้แก่ โครงการอ่าวนางเมืองสวย น้ำใส เป็นโครงการหลักสำคัญที่มาจากชุมชน ภายใต้แนวคิด ของวัฒนธรรมเปลี่ยนพฤติกรรมของชุมชนที่เกี่ยวข้องกับขยะ มีสาระสำคัญเพื่อตอบโจทย์ให้ อ่าวนางให้เป็นเมืองท่องเที่ยวที่สะอาดไร้ขยะ โครงการดังกล่าวมีกิจกรรมย่อยที่เกี่ยวข้องกับ การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของชุมชน ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาอยู่อาศัยในพื้นที่ ทั้งแบบระยะสั้นและระยะยาว เน้นให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินงาน องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย จังหวัดพังงา มีการดำเนินงานภายใต้มีวิสัยทัศน์ “พัฒนาคุณภาพ การดำรงชีวิต ส่งเสริมเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ปันคืนสังคมแห่งการเกื้อกูล บริบูรณ์ด้วยทรัพยากร สิ่งแวดล้อมที่สมดุล” และมีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ โดยความร่วมมือของภาคี เครือข่ายจากหลายภาคส่วน “We think We do We share เพื่อให้เกิดกระบวนการทำงาน ร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ในการพัฒนาท้องถิ่นภายใต้กรอบแนวคิดของ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย ได้แก่ โครงการศูนย์เรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และเทศบาลตำบลกำแพง จังหวัดสตูล มีโครงการหรือกิจกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเลิศ ด้านการเสริมสร้าง เครือข่ายรัฐ เอกชน และประชาสังคม ของเทศบาลตำบลกำแพง ได้แก่ โครงการบริหารจัดการศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจร เทศบาลตำบลกำแพง กำหนดวิธีการดำเนินงานที่มุ่งให้ความสำคัญต่อกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กร ภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ และเอกชน (วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่นสถาบันพระปกเกล้า, 2562)

ทั้งนี้ การมีส่วนร่วมของชุมชน และการมีธรรมาภิบาลที่ใช้การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมจึงมีความสำคัญที่ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรค ความต้องการที่แท้จริงเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารหรือผู้เกี่ยวข้องสามารถนำไปกำหนดเป็นนโยบาย พันธกิจในการบริหารจัดการขยะในอนาคตได้ ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับทุกองค์กรที่มีส่วนได้เสียตลอดไปถึงบุคคล กลุ่มบุคคล หรือนิติบุคคล และภาคีเครือข่าย ที่มีจิตอาสาที่ให้ความรู้ การรณรงค์ การสื่อสารผ่านสื่อใหม่หรือสื่อดั้งเดิม แนวคิดและการใช้นวัตกรรม ในการดำเนินกิจกรรมในพื้นที่เป็นการกระตุ้นให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมที่แก้ปัญหาขยะให้ยั่งยืน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนารูปแบบการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อมุ่งศึกษาการจัดการการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ และมุ่งศึกษากระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ และแนวทางการพัฒนาการสื่อสารเพื่อนำไปใช้ในการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับภาคชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดการการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
2. เพื่อศึกษากระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบการวิจัยการศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ และการทบทวนเอกสาร

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งผู้ให้ข้อมูลเป็น 4 กลุ่มหลัก โดยใช้วิธีการเลือกผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง จากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการขยะขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย จังหวัดพังงา และเทศบาลตำบลกำแพง จังหวัดสตูล รวมทั้งสิ้น 24 คน ประกอบด้วย 1) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล จำนวน 3 คน 2) บุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล แห่งละ 1 คน รวม 3 คน 3) ตัวแทนผู้ประกอบการท่องเที่ยวแห่งละ 3 คน รวม 9 คน และ 4) ผู้นำชุมชน กำนัน/ผู้ใหญ่บ้านแห่งละ 3 คน รวม 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกกึ่งโครงสร้าง

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้ 1) ทำการติดต่อกับผู้ประสานงาน ด้านข้อมูลจากผู้เกี่ยวข้องของผู้ให้สัมภาษณ์ 2) ทำการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น จากเอกสารและสื่อที่เผยแพร่ เพื่อวางแผนกำหนดการรายละเอียดต่าง ๆ 3) ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารโดยคัดเลือกเนื้อหาและเก็บข้อมูลที่สำคัญ เพื่อสรุปเนื้อหาโดยยึดหลักเกณฑ์พิจารณาจากหลักแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทางวิชาการควบคุมกันไปด้วย เพื่อเป็นการวางกรอบแนวคิด 4) ทำการทดสอบเครื่องมือก่อนนำไปใช้ภาคสนามจริง เพื่อความเที่ยงตรงและถูกต้อง 5) แนวคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์นั้นได้จัดพิมพ์เป็นเอกสารแนบไปพร้อมกับจดหมายขอความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ และ 6) กำหนดวันนัดหมายสัมภาษณ์ ขออนุญาตบันทึกข้อมูลจากการสนทนาด้วยเครื่องบันทึกเสียง ภาพถ่าย และอธิบายให้ผู้สัมภาษณ์รับทราบว่า ข้อมูลที่ได้นั้นจะนำไปใช้ในการศึกษา และเป็นข้อมูลในดัชนีนิพนธ์เท่านั้น

การวิเคราะห์ข้อมูล มีขั้นตอนดังนี้ ขั้นที่ 1 ใช้วิธีการสร้างความรู้ที่ได้ตามวิธีการพรรณนา ซึ่งเป็นการนำเอาความรู้หรือข้อเท็จจริงที่รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์มาสรุปเป็นความรู้ความคิดสู่ข้อสรุปที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี ขั้นที่ 2 การตรวจสอบข้อมูลเพื่อให้มั่นใจได้ ในความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูลว่าข้อมูลมีความครบถ้วนอยู่ในระดับที่จะนำมาวิเคราะห์ได้รวมถึงตอบปัญหาการวิจัยได้ การตรวจสอบความน่าเชื่อถือได้ของข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการตรวจสอบโดยนำข้อมูลที่รวบรวมจากผู้ให้ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้องตรงประเด็นกับวัตถุประสงค์ในการวิจัยจากแหล่งที่มาของข้อมูลในด้านตัวบุคคล ด้านเวลา และด้านสถานที่

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาการจัดการการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางจังหวัดกระบี่ สถานการณ์ขยะในปัจจุบันและแนวโน้มมีปริมาณขยะมูลฝอยที่ต้องกำจัดสูงที่สุดในจังหวัดกระบี่ เนื่องจากมีปัจจัยหลายประการจึงมีแนวทางการดำเนินงานเน้น “การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม” เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน มีการรณรงค์การประชาสัมพันธ์ให้ทุกบ้าน เน้นเป้าหมายการทำงานการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมและออกแบบการมีส่วนร่วมในจุดสำคัญของพื้นที่ตามแหล่งท่องเที่ยว มีนโยบายการบริหารพื้นที่เห็นได้จากวิสัยทัศน์คือ “ยึดมั่นธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วม ของชุมชน” วิสัยทัศน์ดังกล่าวเป็นการสร้างฐานความไว้วางใจการบริหารงานเป็นหลัก การทำงานของฝ่ายบริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางมีการ

ถ่ายทอดคติเรื่องธรรมาภิบาลและความโปร่งใสแก่เจ้าหน้าที่ทุกระดับ ให้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน เพื่ออำนวยความสะดวกและให้บริการประชาชน มีการให้ความรู้ข้อมูลเกี่ยวกับ แนวทางการจัดการขยะในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมสัมมนา การบรรยาย การสาธิต และฐานกิจกรรม ผ่านช่องทางการสื่อสารสื่อต่าง ๆ ทั้งสื่อใหม่ และสื่อเก่า เน้นการรณรงค์การมีส่วนร่วมในการบริหารงาน และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ขององค์กรอาศัยความร่วมมือและกลุ่มภาคีเครือข่ายต่าง ๆ ซึ่งมีโครงการกิจกรรมย่อยที่เกี่ยวข้องกับ การปรับ/เปลี่ยนพฤติกรรมของชุมชน ผู้ประกอบการ และนักท่องเที่ยวที่เข้ามาอยู่อาศัยในพื้นที่ โดยองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง ได้วางแนวทางการดำเนินการสื่อสารในการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วม โดยสร้างการตระหนักรู้ ก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมสร้างเครือข่าย เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อขับเคลื่อนการทำงานให้ประสบความสำเร็จ และตอบสนองความต้องการของประชาชน

“องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางมีปริมาณขยะ มูลฝอยเฉลี่ยที่ต้องกำจัดสูงที่สุดในจังหวัดกระบี่ เท่ากับ 37.65 ตันต่อวัน สูงกว่าเทศบาล เมืองกระบี่ที่มีปริมาณขยะมูลฝอย 34.23 ตันต่อวัน”

“บางชุมชนมีขยะตกค้างส่งผลกระทบต่อภาพลักษณ์การท่องเที่ยวของพื้นที่อย่างมาก จากข้อมูลพบว่า ปริมาณขยะมูลฝอย หมู่ที่ 1-8 มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปีประมาณร้อยละ 10 ต่อปี หรือประมาณ 1,000 - 2,000 ตันต่อปี ในปี พ.ศ. 2561 เฉลี่ยแล้วองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางมีขยะที่ต้องกำจัดมากถึง 65.53 ตันต่อวัน”

(นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง, 2566)

“นโยบายการบริหารพื้นที่เห็นได้จากวิสัยทัศน์ คือ “ยึดมั่นธรรมาภิบาล เน้นการมีส่วนร่วม ของชุมชน”

(นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง, 2566)

“มีการกำหนดแผนสู่การปฏิบัติงาน ด้านคน ผลงาน การเผยแพร่ ทีมงาน ด้านประเด็นสาร และวิธีทำโดยมีแนวทางการดำเนินการสื่อสารในการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วม”

(นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง, 2566)

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย จังหวัดพังงา สถานการณ์ปัญหาขยะในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นโดยเฉพาะปัญหาขยะพลาสติก โฟม ขยะมูลฝอยทั่วไปในสิ่งแวดล้อม ผลกระทบของประชากรแฝงต่อการจัดทำบริการสาธารณะด้านขยะมูลฝอย ไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้เพียงลำพัง จึงจำเป็นต้องมีการให้ความรู้ข้อมูลเกี่ยวกับ แนวทางการจัดการขยะในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมสัมมนา การบรรยาย การสาธิต กิจกรรม และบูรณาการจากภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม เพื่อการเสริมสร้างพลังที่จะขจัดปัญหา ลดช่องว่าง และเพิ่มสายสัมพันธ์ ก่อให้เกิดความมั่นคง บนพื้นฐานของระบบเครือข่ายที่ยั่งยืน และเกิดความสมดุลทางสังคมและ ทรัพยากรธรรมชาติ ที่ยังคงอยู่คู่ตำบลโคกกลอย ภายใต้นโยบายแนวทางการสร้างเครือข่าย ตามแบบ 1P3C คือ 1) Participation การมีส่วนร่วม 2) Cooperation การร่วมมือและการให้ความช่วยเหลือกันของบุคลากร 3) Coordination การสื่อสารแบบราบรื่น 4) Collaboration การประสานงานการร่วมมือของหน่วยงานและองค์กร มีการทำความเข้าใจกิจกรรมโครงการ

“ปัญหาขยะที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากประชากรแฝง”

(นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย, 2566)

“ปัญหาขยะพลาสติก โฟม ขยะมูลฝอยทั่วไปในสิ่งแวดล้อม”

(รศ.ผอ.กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม, 2566)

“ปัญหาขยะที่เกิดจากขยะทะเลพลาสติก และขยะประเภทโฟมที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น”

(ผู้ประกอบการร้านอาหาร, 2566)

“นโยบายการจัดการขยะองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย มีการดำเนินงานภายใต้มีวิสัยทัศน์ “พัฒนาคุณภาพ การดำรงชีวิต ส่งเสริมเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ปันคืนสังคมแห่งการเกื้อกูล บริบูรณ์ด้วยทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่สมดุล” และมีการดำเนินโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ”

(นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย, 2566)

“กระบวนการทำงาน ร่วมกันระหว่างภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม ในการพัฒนาท้องถิ่น”

(นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย, 2566)

เทศบาลตำบลกำแพง จังหวัดสตูล มีสถานการณ์ขยะปัจจุบันพบปัญหาขยะในอนาคตมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยเฉพาะปัญหาขยะพลาสติก โฟม ขยะมูลฝอย และขยะอินทรีย์ในสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นปัญหาที่จะต้องหาแนวทางการแก้ไข ด้วยเหตุนี้เทศบาลตำบลกำแพงจึงได้จัดทำโครงการบริหารจัดการศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบครบวงจรเทศบาลตำบลกำแพง โดยเป้าหมายคือ แผนที่นำทาง (Road Map) โดยการคัดแยกขยะตั้งแต่ต้นทาง การจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย การเร่งจัดการขยะมูลฝอยสะสมในสถานที่กำจัดขยะพื้นที่วิกฤตและการจัดระเบียบมาตรการบริหารจัดการขยะมูลฝอยครบวงจร และจัดกิจกรรมรณรงค์ เทศบาลตำบลกำแพงปลอดโฟม (NO Foam) การสร้างมูลค่าเพิ่มให้ขยะ และขยะร่วมบุญ ลดภาระการจัดการขยะ มีหลักการทำงานบนฐาน “ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” เปิดโอกาสให้ภาคประชาชน กลุ่มองค์กร ภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงาน เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างตรงจุด และสามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ของเทศบาลอาศัยความร่วมมือร่วมแรง ร่วมใจ ทั้งจากผู้บริหารเทศบาล สมาชิกสภาเทศบาล พนักงานเทศบาล ผู้นำชุมชนประชาชน และกลุ่มภาคีเครือข่ายต่าง ๆ เข้ามาทำงานร่วมกัน สู่เป้าหมายแห่งความสำเร็จ ทำให้ทุกคนมีความสุข สนุกกับงาน เกิดจิตสำนึกสาธารณะ รู้สึกถึงความเป็นเจ้าของท้องถิ่น และร่วมพัฒนาเทศบาลให้เป็นเทศบาลที่น่าอยู่อย่างยั่งยืน หลักการบริหารงาน โดยวางกรอบนโยบายนิติการบริหารงานแบ่งออกเป็น 5 มิติ เพื่อขับเคลื่อนการทำงานให้ประสบความสำเร็จและตอบสนองความต้องการของประชาชน ได้อย่างตรงจุดและเต็มความสามารถ ได้แก่ 1. มิติด้านนิติธรรม 2. มิติด้านความโปร่งใส 3. มิติด้านการมีส่วนร่วม 4. มิติด้านรับผิดชอบตรวจสอบได้ 5. มิติด้านคุณธรรม และปรับเปลี่ยนมุมมอง แนวคิด ความเข้าใจต่อแนวทางการจัดการขยะจากต้องเป็นบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐเป็นการจัดการขยะต้องมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และประชาชน บนพื้นฐานของการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย โดยภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมกับเทศบาลตำบลกำแพงนั้นประกอบด้วยหลายภาคส่วนที่เข้ามาทำ ข้อตกลงร่วมกัน (MOU) ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐระดับจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่จังหวัดสตูล โรงเรียนในพื้นที่ องค์กรธุรกิจเอกชน รวมถึงภาคประชาสังคม ซึ่งต่างก็เข้ามาดำเนินงานร่วมกันในการกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดสตูล ซึ่งการทำงานของเครือข่ายดังกล่าว ได้นำมาสู่ไปสู่การดำเนินงานและผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม

“ปัญหาขยะที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งเทศบาลตำบลกำแพงเป็นท้องถิ่นที่มีปัญหาการจัดการคุณภาพและสิ่งแวดล้อม”

(นายกเทศมนตรีตำบลกำแพง, 2565)

“ปัญหาขยะที่เกิดจากขยะทะเลพลาสติก และขยะประเภทโฟมที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น”

(นายกเทศมนตรีตำบลกำแพง, 2565)

“ปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในชุมชนอยู่ที่ประมาณ 6 – 8 ตัน ส่วนใหญ่เป็นขยะพลาสติก เกิดจากสถานการณ์โควิด ทำให้ปริมาณขยะเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง”

(นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ, 2565)

“รับนโยบายจากจังหวัดในการแก้ไขขยะ”

(นายกเทศมนตรีตำบลกำแพง, 2565)

“นโยบายนิติการบริหารงานของเทศบาลตำบลกำแพงแบ่งออกเป็น 5 มิติ 1) มิติด้านนิติธรรม 2) มิติด้านความโปร่งใส 3) มิติด้านการมีส่วนร่วม 4) มิติด้านรับผิดชอบต่อตรวจสอบได้ และ 5) มิติด้านคุณธรรม”

(นายกเทศมนตรีตำบลกำแพง, 2565)

“ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” นำมาสู่การออกแบบกระบวนการดำเนินงานโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาล”

(นายกเทศมนตรีตำบลกำแพง, 2565)

2. ผลการศึกษากระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ การแก้ไขปัญหาข้างต้นจึงต้องการลดปริมาณขยะ เน้นการรณรงค์ให้ทุกบ้าน ช่วยกันรักษาความสะอาดบ้านของตนเองด้วยการทำ Big Cleaning Day เวทีประชาคมประกอบกับความคิด เรื่องลดขยะที่ต้นทาง และคัดแยกขยะจากครัวเรือน กิจกรรมดังกล่าวเป็นวาระสำคัญ ของตำบล และให้องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางนำเสนอไว้ในแผนการดำเนินงานในทุก ๆ ปี การนำเสนอความคิดเห็นจากเวทีประชาคมดังกล่าว โดยกำหนดให้เป็นนโยบายสำคัญโดยมีการลงนามบันทึก ข้อตกลงร่วมกันด้านการรักษาความสะอาดและรักษาสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยวตำบลอ่าวนาง มีการจัดตั้งกลุ่มคนจิตอาสาช่วยกันลดขยะและรักษาความสะอาดในพื้นที่ มีการออกแบบกลยุทธ์การสื่อสารแบบการมีส่วนร่วม ที่กำหนดไว้ และทำการประเมินผลความสำเร็จ โดยมีการวางแผนด้านผู้ส่งสาร สาร สื่อ และผู้รับสาร สามารถอธิบายดังนี้ ผู้ส่งสารมีสื่อสาร นโยบาย โครงการ กิจกรรม กำหนดกรอบพื้นที่การทำงาน และผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างชัดเจน มีช่องทางการสื่อสาร ซึ่งมีรูปแบบที่หลากหลาย การให้ความรู้ชาวบ้าน ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมสัมมนา การบรรยาย การสาธิต สื่อบุคคล เช่น ผู้นำศาสนา ประชาสัมพันธ์ และสื่อออนไลน์ เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์กลุ่ม เป็นช่องทางในการสื่อสารครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย สามารถแพร่กระจายข้อมูลข่าวสารที่น่าสนใจไปยังประชาชน ผู้รับสาร แบ่งประเภทของผู้รับสาร หน่วยงานรัฐ/เอกชน การสร้างภาคีเครือข่ายผู้สนับสนุน และประชาชนทั่วไป ซึ่งผู้รับสารมีความพยายามที่จะเสนอผลตอบรับ (feedback) กลับไปยังผู้ส่งสาร เพื่อให้การสื่อสารในครั้งต่อไปมีประสิทธิภาพมากขึ้น และร่วมติดตามและการร่วมประเมินผล การสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมจากโครงการอ่าวนาง เมืองสวย น้ำใส โครงการวันรักษ์พิพี และกลุ่มคัดแยก “ชาเล้ง” ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนางกล่าวได้ว่ามีความเป็นเลิศที่สำคัญในการพัฒนาสิ่งแวดล้อม ชุมชน นั่นคือ การสร้างสภาพการณ์และการต้นตอให้ชุมชนได้รับรู้ถึงวิกฤติของปัญหาขยะในพื้นที่ซึ่งถือว่าเป็นการรณรงค์ให้สร้าง/เปลี่ยนวัฒนธรรมของวิถีชีวิตของชุมชนและผู้ประกอบการ ตำบลอ่าวนางเกิดเป็นสำนักส่วนรวมที่รักษาสิ่งแวดล้อมและไม่ทำร้ายธรรมชาติอย่างยั่งยืน

“เน้นการรณรงค์ให้ทุกบ้าน ช่วยกันรักษาความสะอาดบ้านของตนเองด้วยการทำ Big Cleaning Day พร้อมกัน”

(ตัวแทนชุมชนท่องเที่ยวบ้านนาติน ตำบลอ่าวนาง, 2566)

“อบต.อ่าวนาง มีเวทีประชาคมประกอบกับความคิด เรื่อง ลดขยะที่ต้นทาง และคัดแยกขยะจากครัวเรือนจากผู้แทนประชาชน”

(ผู้ใหญ่บ้าน ม. 4 บ้านตำบลอ่าวนาง, 2566)

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย จังหวัดพังงา มีกระบวนการภายใต้แนวทางการสร้างเครือข่าย ตามแบบ 1P3C คือ 1) Participation การมีส่วนร่วม 2) Cooperation การร่วมมือและการให้ความช่วยเหลือกันของบุคลากร 3) Coordination การสื่อสารแบบราบรื่น 4) Collaboration การประสานงาน การร่วมมือของหน่วยงานและองค์กร จึงส่งผลให้เกิดความสำเร็จตามเป้าหมายขององค์กรและผู้บริหารที่ได้กำหนดและวางไว้ว่า

“ท้องถิ่นที่มีความสุข มีความเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ สังคมมีการช่วยเหลือ เกื้อกูล แบ่งปัน และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน”

“นโยบายหรือแนวทางการสร้างเครือข่าย ตามแบบ 1P3C คือ 1) Participation การมีส่วนร่วม 2) Cooperation การร่วมมือและการให้ความช่วยเหลือกันของบุคลากร 3) Coordination การสื่อสารแบบราบรื่น 4) Collaboration การประสานงาน การร่วมมือของหน่วยงานและองค์กร”

(นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย, 2566)

เทศบาลตำบลกำแพง จังหวัดสตูล มีการกำหนดวางแผนและวิธีการดำเนินงานที่มุ่งให้ความสำคัญต่อกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กร ภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ และเอกชน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1. กระบวนการร่วมคิด คือ การให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เสนอปัญหาความต้องการ คิดรูปแบบการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ได้ 2. กระบวนการร่วมทำ คือ การให้ประชาชนและทุกภาคส่วนร่วมดำเนินโครงการ/กิจกรรม 3. กระบวนการร่วมรับประโยชน์ คือ การให้ประชาชนและทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์ จากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมร่วมกัน 4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล คือ การให้ประชาชนและทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมกับเทศบาลตำบลกำแพง จังหวัดสตูล ในกระบวนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานต่าง ๆ มีการปฏิบัติกิจกรรมการสื่อสาร ในฐานะที่เป็นผู้รับผิดชอบพื้นที่สำหรับกำจัดขยะและเป็นศูนย์กลาง ของท้องถิ่น จึงมีความจำเป็นในการจัดอบรมให้ความรู้แก่ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ผู้ปฏิบัติ งานประจำศูนย์ฯ ตลอดจนประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้การจัดตั้งศูนย์กำจัดขยะแบบครบวงจร สามารถดำเนินงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานของการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย โดยภาคีเครือข่ายที่เข้าร่วมกับเทศบาลตำบลกำแพงนั้นประกอบด้วยหลายภาคส่วนที่เข้ามาทำข้อตกลงร่วมกัน (MOU) ไม่ว่าจะเป็น

หน่วยงานภาครัฐระดับจังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในพื้นที่จังหวัดสตูล โรงเรียนในพื้นที่ องค์กรธุรกิจ เอกชน รวมถึงภาคประชาสังคม ซึ่งต่างก็เข้ามา ดำเนินงานร่วมกันในการกำจัดขยะมูลฝอยในพื้นที่จังหวัดสตูล ซึ่งการทำงานของเครือข่ายดังกล่าว ได้นำมาสู่ไปสู่การดำเนินงานและผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรม

“เทศบาลตำบลกำแพงยังได้วางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงานที่มุ่งให้ความสำคัญ สำคัญต่อกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน”

(นายกเทศมนตรีตำบลกำแพง, 2565)

“ขับเคลื่อนการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ผ่านกระบวนการบูรณาการความร่วมมือจากภาคี เครือข่าย ทุกภาคส่วน”

(นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ, 2565)

“มีการจัดทำแผนงานรายงานปัญหาให้ทราบ มีการจัดทำประชาคมระดมความเห็น ร่วมจัดทำแผน”

(ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 4 ตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล, 2565)

“มีการให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เสนอปัญหาความต้องการ คิดรูปแบบการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมต่างๆ”

(ตัวแทนสภาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวจังหวัดสตูล, 2565)

สรุป แนวทางการพัฒนารูปแบบการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเล อันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย จังหวัดพังงา และเทศบาลตำบลกำแพง จังหวัดสตูล มีการจัดการการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ชุมชน และประชาชน บนพื้นฐานของการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย มีรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมสัมมนา การบรรยาย การสาธิต กิจกรรม และบูรณาการภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม มุ่งเน้นการณรงคประชาสัมพันธ์แบบมีส่วนร่วมในจุดสำคัญของพื้นที่ตามแหล่งท่องเที่ยว ผ่านกิจกรรมโครงการที่แตกต่างกัน มีกระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะ มุ่งเน้น “การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม” เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน การคิดริเริ่ม ร่วมกำหนดนโยบาย ร่วมวางแผน ตัดสินใจและปฏิบัติตามแผน ร่วมติดตามประเมินผล และรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบถึงประชาชนชุมชน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ (1) กระบวนการร่วมคิด (2) กระบวนการร่วมทำ (3) กระบวนการร่วมรับประโยชน์ และ(4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล และยังมีกระบวนการการมีส่วนร่วมภายใต้แนวทางการสร้างเครือข่าย ตามแบบ 1P3C คือ 1) Participation การมีส่วนร่วม 2) Cooperation การร่วมมือและการให้ความช่วยเหลือกันของบุคลากร 3) Coordination การสื่อสารแบบราบรื่น และ4) Collaboration การประสานงาน ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ได้ค้นพบนวัตกรรมการสื่อสารเพื่อจัดการขยะโดยมีรูปแบบการสื่อสารที่เรียกว่า 1P3C และมีแนวทางการพัฒนาการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมต่อการจัดการขยะมีการสร้างคุณค่าจากการออกแบบเศษวัสดุเหลือใช้ เสริมสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมใหม่ ๆ และใช้กระบวนการสื่อสาร ความคิดสร้างสรรค์ และความชำนาญของผู้นำชุมชน ประชาชนแก้ไขร่วมกับการใช้วิทยาการที่มีความรู้เหมาะสม

อภิปรายผล

1. ผลการศึกษาการจัดการการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แสดงให้เห็นว่า การศึกษาประกอบด้วย สถานการณ์ขยะในปัจจุบันและแนวโน้ม นโยบายการบริหารจัดการขยะ การให้ความรู้ การปรับทัศนคติ การยอมรับ/เปลี่ยนแปลง/ปฏิบัติ และการสร้างเครือข่ายการจัดการการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม ขององค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ องค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย จังหวัดพังงา และเทศบาลตำบลกำแพง จังหวัดสตูล สถานการณ์ขยะในปัจจุบันและแนวโน้ม พบว่า สถานการณ์ปัญหาขยะในพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะปัญหาขยะพลาสติก โฟม ขยะมูลฝอยทั่วไปในสิ่งแวดล้อม และผลกระทบของประชากรแฝงทั้งในและต่างประเทศ ที่นับวันมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

จากปัญหาดังกล่าว ทั้งสามองค์กรจึงมีแนวทางการดำเนินงาน “เน้นการสื่อสารแบบการมีส่วนร่วม” ที่แตกต่างกันออกไป องค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง จังหวัดกระบี่ เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน การพัฒนาทั้งในการแก้ไขปัญหาและป้องกันปัญหาโดยเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม ร่วมกำหนดนโยบาย ร่วมวางแผน ตัดสินใจและปฏิบัติตามแผน ร่วมติดตามประเมินผลและรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ ที่มีผลกระทบถึงประชาชน ชุมชน และเครือข่ายทุกรูปแบบในพื้นที่ เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา การลดปริมาณขยะ เน้นการรณรงค์การประชาสัมพันธ์ให้ทุกบ้าน ช่วยกันรักษาความสะอาดบ้านของตนเองด้วย การจัดทำบริการสาธารณะด้านขยะมูลฝอย จึงจำเป็นที่จะต้องบูรณาการจากภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ เอกชน และ ภาคประชาสังคม เพื่อการเสริมสร้างพลังที่จะขจัดปัญหา ลดช่องว่าง และเพิ่มสายสัมพันธ์ ก่อให้เกิดความมั่นคง บนพื้นฐานของระบบเครือข่ายที่ยั่งยืน และเกิดความสมดุลทางสังคมและ ทรัพยากรธรรมชาติ มีการให้ความรู้ข้อมูลเกี่ยวกับ แนวทางการจัดการขยะในรูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรมสัมมนา การบรรยาย การสาธิต และฐานกิจกรรม ผ่านช่องทางการสื่อสาร สื่อต่าง ๆ ผลการศึกษาสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐฐวัฒน์ สุทธิโยธิน บทความวิชาการเรื่อง การสื่อสารเพื่อสร้างเครือข่ายเกษตรกรเมืองคูมาโมะโตะ ประเทศญี่ปุ่น พบว่า การสร้างการมีส่วนร่วม เป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้เกิดเครือข่ายการมีส่วนร่วมของสมาชิก โดยกระบวนการสร้างการมีส่วนร่วมดังกล่าวทุกขั้นตอนทำให้เกษตรกรเมืองคูมาโมะโตะมีความรู้สึกพึงพอใจ มีความรัก มีความผูกพันกับเครือข่าย รู้สึกเป็นเจ้าของ รู้สึกเป็นส่วนสำคัญของเครือข่าย มีความยินดีที่จะเข้าร่วมในการดำเนินงานของเครือข่ายในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กิจกรรมการผลิต กิจกรรมการแปรรูป กิจกรรมการจัดจำหน่าย กิจกรรมการรณรงค์ กิจกรรมการพัฒนา การเรียนรู้ การฝึกอบรม (ณัฐฐวัฒน์ สุทธิโยธิน, 2562)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น วางกรอบนโยบายที่แตกต่างกัน ภายใต้แนวทางการสร้างเครือข่าย และการมีส่วนร่วม ที่เหมือนกัน มีนโยบายแนวทางการสร้างเครือข่าย ตามแบบ 1P3C คือ 1) Participation การมีส่วนร่วม 2) Cooperation การร่วมมือและการให้ความช่วยเหลือกันของบุคลากร 3) Coordination การสื่อสารแบบราบรื่น 4) Collaboration การประสานงานการร่วมมือของหน่วยงานและองค์กร มีการทำความเข้าใจกิจกรรมโครงการ เพื่อสร้างการตระหนักรู้ ก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมสร้างเครือข่าย เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และการกำหนดการสื่อสารหัวข้อข่าวสาร และผลิตเนื้อหาการสื่อสารที่สอดคล้องเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ย่อยต่อการทำความเข้าใจ มีความน่าสนใจ และน่าติดตาม นำไปสู่การปฏิบัติ แนวทางการดำเนินงานการสื่อสารในการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างยั่งยืน การวิจัยครั้งนี้ได้ค้นพบนวัตกรรมการสื่อสารเพื่อจัดการขยะโดยมีรูปแบบการสื่อสารที่เรียกว่า 1P3C ผลการศึกษาสอดคล้องกับแนวคิดการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม (Participatory Communication) ชลลดา กิจรินทร์มัยสุข กล่าวว่า การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม หมายถึงแนวคิดที่มุ่งเน้นให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วม โดยผ่านการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดการระดมความคิด การแลกเปลี่ยน การตัดสินใจ การวางแผน และการทำงานร่วมกัน อีกทั้งยังมีการตรวจสอบหรือ ประเมินผลการ

ดำเนินการเพื่อทำให้เกิดการพัฒนา หรือเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นภายในชุมชน จากแนวคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมในฐานะผู้วางแผนและกำหนดนโยบาย มุ่งเน้นให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วม โดยผ่านการสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดการระดมความคิด การแลกเปลี่ยน การตัดสินใจ การวางแผน และการทำงานร่วมกัน สร้างการตระหนักรู้ ก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมสร้างเครือข่ายนำไปสู่การปฏิบัติ แนวทางการดำเนินงานการสื่อสารในการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างยั่งยืน (ชลลดา กิจรินภิรมย์สุข, 2548) ทั้งนี้ การให้ความรู้ การปรับทัศนคติ การยอมรับ/เปลี่ยนแปลง/ปฏิบัติ เป็นไปตามแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม (KAP) ดังนี้ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลการจัดการการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การให้ความรู้ การปรับทัศนคติ การยอมรับ/เปลี่ยนแปลง/ปฏิบัติ ความรู้ (Knowledge) ทัศนคติ (Attitude) และการยอมรับปฏิบัติ (Practice) ของผู้รับสารอันอาจมีผลกระทบต่อสังคมต่อไป จากการรับสารนั้น ๆ ทำให้เกิดความรู้เมื่อเกิดความรู้ขึ้นก็จะไปมีผลทำให้เกิดทัศนคติและขึ้น สุดท้ายคือการก่อให้เกิดการกระทำ

สรุปได้ว่า แนวทางการดำเนินงานการสื่อสารในการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วม โดยสร้างการตระหนักรู้ ก่อให้เกิดความร่วมมือ ร่วมสร้างเครือข่าย เน้นการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เพื่อขับเคลื่อนการทำงานให้ประสบความสำเร็จ และตอบสนองความต้องการของประชาชน ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรม และในการใช้สื่อเพื่อการพัฒนาขึ้น ผู้รับสารจะเกิดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง เกิดทัศนคติที่คล้อยตาม สนับสนุนและยอมรับอันนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้จะเกิดขึ้นในลักษณะต่อเนื่องกันไป

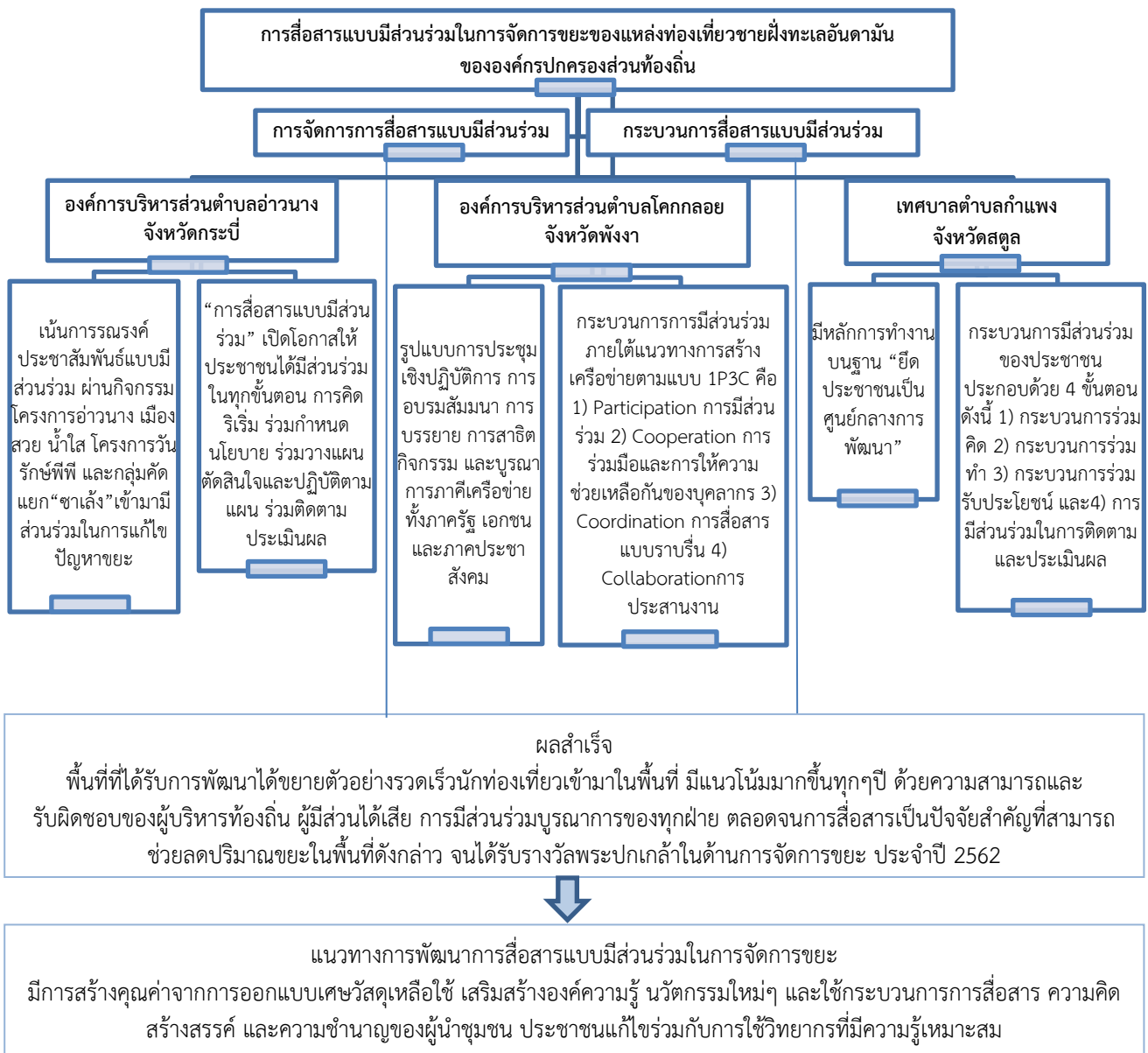
2. ผลการศึกษากระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการศึกษาแสดงให้เห็นว่า กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการมี 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การศึกษากระบวนการร่วมคิด (การวิเคราะห์สภาพปัญหาขยะร่วมกัน) ร่วมตัดสินใจ (การออกแบบกลยุทธ์การสื่อสารแบบการมีส่วนร่วม) ร่วมดำเนินการ (การปฏิบัติกิจกรรมการสื่อสาร) และร่วมรับผลประโยชน์ (การร่วมติดตามและการร่วมประเมินผล) พบว่า การวางแผนและกำหนดวิธีการดำเนินงานที่มุ่งให้ความสำคัญต่อกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำชุมชน กลุ่มองค์กร ภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐ และเอกชน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) กระบวนการร่วมคิด คือ การให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น เสนอปัญหาความต้องการ คิดรูปแบบการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ได้ การปฏิบัติกิจกรรมการสื่อสารการดำเนินงานแบบเครือข่าย ประกอบไปด้วย 1) ภาครัฐ 2) ภาคเอกชน และ 3) ภาคประชาสังคม ในการจัดการขยะ 2) กระบวนการร่วมทำ คือ การให้ประชาชนและทุกภาคส่วนร่วมดำเนินโครงการ/กิจกรรม 3) กระบวนการร่วมรับประโยชน์ คือ การให้ประชาชนและทุกภาคส่วนได้รับประโยชน์ จากการดำเนินโครงการ/กิจกรรมร่วมกัน และ 4) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล คือ การให้ประชาชนและทุกภาคส่วน เข้ามามีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในกระบวนการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารแบบมีส่วนร่วม (พวงชมพู ไชยอาลา แสงรุ่งเรืองโรจน์, 2556) เป็นไปตามแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมมี 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) การประเมินการสื่อสารแบบการมีส่วนร่วม (Participation Communication Assessment: PCA) เป็นการประเมินสถานการณ์ ค้นหาข้อมูลเชิงลึกเพื่อกำหนดวิธีการ เครื่องมือในการสื่อสารที่จะนำมาใช้ในโครงการการสื่อสาร 2) การออกแบบกลยุทธ์การสื่อสารแบบการมีส่วนร่วม (Participatory Communication Strategy Design) ซึ่งอยู่บนพื้นฐานของการค้นหาปัญหาจากการวิจัยและหาแนวทางที่ดีที่สุดในการประยุกต์ใช้ การสื่อสารแบบการมีส่วนร่วมเพื่อบรรลุสู่การเปลี่ยนแปลงตามจุดมุ่งหมาย 3) การปฏิบัติกิจกรรมการสื่อสาร (Implementation of Communication Activities) ซึ่งเป็นขั้นตอนการปฏิบัติตามกลยุทธ์ที่วางไว้เพื่อให้เกิดผลที่ต้องการ และ 4) การติดตามและการประเมินผล (Monitoring and Evaluation) ซึ่งสามารถทำได้ในทุกระยะตั้งแต่ เริ่มการกำหนดการสื่อสารเพื่อ

สร้างการมีส่วนร่วม การออกแบบกลยุทธ์การสื่อสารเพื่อสร้างการมีส่วนร่วม การปฏิบัติกิจกรรมการสื่อสารทุกกิจกรรม และภายหลังเสร็จสิ้นการดำเนินการ

องค์ความรู้ใหม่

การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์ความรู้ที่ได้จากงานวิจัย ดังสรุปเป็นโมเดล ดังนี้

ภาพที่ 1 แผนภาพการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่องการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบไปด้วยกระบวนการร่วมคิด (การวิเคราะห์สภาพปัญหาขยะร่วมกัน) ร่วมตัดสินใจ (การออกแบบกลยุทธ์การสื่อสารแบบการมีส่วนร่วม) ร่วมดำเนินการ (การปฏิบัติกิจกรรมการสื่อสาร) และร่วมรับผลประโยชน์ (การร่วมติดตามและการร่วมประเมินผล) จากข้อค้นพบดังกล่าว มีข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย คือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจะมีการทำแผนการสื่อสารในการให้ความรู้ในชุมชน และเผยแพร่แผน กิจกรรม หรือนวัตกรรมของชุมชน มีการจัดสัมมนา แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ที่เกี่ยวกับการจัดการกระบวนการ และกลยุทธ์การพัฒนาการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ ดังนี้ 1) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรเพิ่มช่องทางการสื่อสารผ่านทาง แอปพลิเคชัน บนสมาร์ตโฟน 2) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมีการวางแผนการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้รับผิดชอบในการตอบปัญหาแต่ละช่วงเวลาให้เหมาะสม ให้ข้อมูลได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว สอดคล้องกับ ช่วงเวลา และความ ต้องการของผู้ใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ในการสอบถามปัญหา 3) ควรพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรในการพัฒนาการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 4) ควรจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีทั้งรูปแบบภาษาไทย และภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ชาวต่างชาติได้ทราบข้อมูลข่าวสาร หรือกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5) ชุมชนควรสร้างการมีส่วนร่วมในการสื่อสาร โดยการเปิดพื้นที่สาธารณะให้คนใน ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วม 6) การประชาสัมพันธ์ กิจกรรมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะ ควรมีการผสมสื่อที่หลากหลาย ทั้งสื่อเก่าและสื่อใหม่ รวมทั้งใช้สื่อกิจกรรม สื่อพื้นบ้าน เข้ามาร่วมในการสื่อความหมาย ซึ่งจะทำให้เกิดความ น่าสนใจมากขึ้น และอาจใช้การผลิตสื่อ เพื่อต่อยอดการนำเสนอของชุมชน และข้อเสนอแนะในการวิจัยในครั้งต่อไป คือ ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพของการพัฒนาการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลอันดามันขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีต่อการรับรู้ข้อมูลข่าวสารองค์กร และบุคลากร และควรศึกษาแนวทางการสร้างการมีส่วนร่วมในการสื่อสารการจัดการขยะ จากประเด็นใหม่ ๆ และสามารถต่อยอดเพื่อการพัฒนากระบวนการสร้างการ มีส่วนร่วมในด้านอื่น ๆ ได้ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ชลลดา กิจรินทร์มย์สุข. (2548). การสื่อสารแบบมีส่วนร่วม การสื่อสารแบบมีส่วนร่วมเป็นการออกแบบกระบวนการสื่อสาร. เรียกใช้เมื่อ 10 สิงหาคม 2566 จาก <https://libdoc.dpu.ac.th/thesis/Arnon.Bua.pdf>
- ณัฐวิวัฒน์ สุทธิโยธิน. (2562). การสื่อสารเพื่อสร้างเครือข่ายเกษตรกรเมืองชุมมาโมะโตะ. เรียกใช้เมื่อ 11 สิงหาคม 2566 จาก <https://www.stou.ac.th/SchoolsWeb/commarts/UploadedFile/การสื่อสารเพื่อสร้างเครือข่ายเกษตรกรเมืองชุมมาโมะโตะ%20ประเทศญี่ปุ่น.pdf>
- ตัวแทนชุมชนท่องเที่ยวบ้านนาตีน ตำบลอ่าวนาง. (28 มกราคม 2566). กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง. (ชัยพร เอ่งฉ้วน, ผู้สัมภาษณ์)
- ตัวแทนสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดสตูล. (22 พฤศจิกายน 2565). การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในกิจกรรมต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลกำแพง. (ชัยพร เอ่งฉ้วน, ผู้สัมภาษณ์)
- นักวิชาการสุขาภิบาลชำนาญการ. (15 พฤศจิกายน 2565). กระบวนการสื่อสารแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะเทศบาลตำบลกำแพง. (ชัยพร เอ่งฉ้วน, ผู้สัมภาษณ์)

- นายกเทศมนตรีตำบลกำแพง. (15 พฤศจิกายน 2565). นโยบายการจัดการการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมเทศบาลตำบลกำแพง. (ชัยพร เอ่งฉ้วน, ผู้สัมภาษณ์)
- นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย. (17 มกราคม 2566). นโยบายการจัดการการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย. (ชัยพร เอ่งฉ้วน, ผู้สัมภาษณ์)
- นายกองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง. (1 กุมภาพันธ์ 2566). นโยบายการจัดการการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมองค์การบริหารส่วนตำบลอ่าวนาง. (ชัยพร เอ่งฉ้วน, ผู้สัมภาษณ์)
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์. (2549). การท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมและการพัฒนาชุมชน: จากแนวคิดสู่ปฏิบัติการวิจัยในสังคมไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- ผู้ประกอบการร้านอาหาร. (12 มกราคม 2566). เครือข่ายและการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย. (ชัยพร เอ่งฉ้วน, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ใหญ่บ้าน ม.4 บ้านตำบลอ่าวนาง. (30 มกราคม 2566). ลดขยะที่ต้นทาง และคัดแยกขยะจากครัวเรือนจากผู้แทนประชาชน. (ชัยพร เอ่งฉ้วน, ผู้สัมภาษณ์)
- ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 4 ตำบลกำแพง อำเภอละงู จังหวัดสตูล. (17 พฤศจิกายน 2565). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะเทศบาลตำบลกำแพง. (ชัยพร เอ่งฉ้วน, ผู้สัมภาษณ์)
- พวงชมพู ไชยอาลา แสงรุ่งเรืองโรจน์. (2556). การท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วม: กลไกในขับเคลื่อนแนวคิดสู่การปฏิบัติภายใต้กระบวนการทัศน์การพัฒนาแบบทางเลือก. มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์, 30(2) 23-47.
- ร.ก.ผอ.กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม. (5 มกราคม 2566). กระบวนการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมในการจัดการขยะองค์การบริหารส่วนตำบลโคกกลอย. (ชัยพร เอ่งฉ้วน, ผู้สัมภาษณ์)
- วาสนา สุวรรณวิจิตร. (2019). กลยุทธ์ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวบริเวณชายฝั่งทะเลอันดามันของประเทศไทย. วารสารสุขุทัยธรรมาธิราช, 32(2), 145-163.
- วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่นสถาบันพระปกเกล้า. (2562). รางวัลพระปกเกล้า. กรุงเทพมหานคร: วิทยาลัยพัฒนาการปกครองท้องถิ่นสถาบันพระปกเกล้า.
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.). (2564). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 4. เรียกใช้เมื่อ 10 สิงหาคม 2566 จาก https://www.nstda.or.th/home/knowledge_post/strategy-4/
- Ministry of Tourism and Sports. (2015). Thailand Tourism Strategy 2015 - 2017. Bangkok: Ministry of Tourism and Sports.